

Henning Sten Hansen, ansvarshavende redaktør

Sidste år i november afholdt Geoforum, i samarbejde med GI Norden, en stor nordisk GIS-konference i Aalborg. Temaet for konferencen var "GI – Kommunikation og Perspektiv«, og i relation hertil blev der afholdt en forskningsworkshop om 3D-Geoinformation & Visualisering.

Redaktionen besluttede på den baggrund at lade 3D-Geoinformation & Visualisering være temaet for nærværende nummer af Geoforum Perspektiv. Forud for konferencen tilbød vi foredragsholderne på forskningsworkshoppen at skrive en artikel til Perspektiv med udgangspunkt i deres foredrag. Resultatet blev 4 artikler – repræsenterende et relativt bredt spektrum indenfor emnerne 3D-Geoinformation og Visualisering. Udover bidrag fra forskningsworkshoppen indeholder tidsskriftet yderligere en artikel med rod i Den nordiske GIS-konference. Denne artikel beskriver den praktiske implementering af 3D bymodeller.

Den første artikel giver en kort introduktion til emnet 3D / 4D geoinformation og beskriver en række grundlæggende forudsætninger med hensyn til datamodeller, topologi etc. Konsensus herom i det internationale GI-samfund er et krav om en efterfølgende imple-

mentering i bl.a. database- og GIS-software. Derpå følger en artikel omkring brugen af geografisk information i *Virtual Reality* systemer. Da *Virtual Reality* systemer i udpræget grad er styret af teknologiske landvindinger, fokuserer denne artikel ligeledes på de tekniske aspekter. Som afslutning på emnet 3D-Geoinformation følger en mere praktisk betonet artikel, der omhandler produktion og anvendelse af 3D-bymodeller med byen København som eksempel. Denne artikel giver en naturlig overgang til visualisering.

Der lægges ud med en artikel der diskuterer designstrategi for web-kort – dvs. kort på Internettet. Hidtil har fokus ligget på de tekniske aspekter af web-kort, men forfatteren lægger i artiklen vægt på de formidlingsmæssige aspekter, der alt andet lige bør have første prioritet, når eksempelvis offentlige myndigheder præsenterer kort på deres hjemmesider. Næste artikel vedrørende visualisering beskriver et projekt vedrørende realtids-generalisering af kort. Dette emne har stor aktualitet i relation til brug af mobile terminaler – håndholdte computere og avancerede mobiltelefoner. Baseret på åbne standarder – *open source* og OGC – har forfatterne ved hjælp af Java udviklet en prototype til at manipulere vektordata med

henblik på at skabe generaliserede kort i realtid.

Udenfor det overordnede tema for dette nummer af Perspektiv indeholder tidsskriftet endelig en artikel, der beskriver de aktuelle tiltag indenfor standardisering af geodata. Der foregår p.t. et omfattende standardiseringsarbejde i ISO, som danner grundlaget for såvel aktiviteterne i Open GIS Consortium og INSPIRE. Forfatteren giver i artiklen en opdateret oversigt over de vigtigste standarder på geodataområdet i ISO regi.

Som det fremgår af ovenstående indeholder dette nummer af tidsskriftet en bred vifte af tilbud til læserne – såvel med hensyn til emner som grad af videnskabelighed. På redaktionen håber vi imidlertid, at læserne vil bruge artiklerne til at erhverve ny viden om nogle områder, der får øget fokus i de kommende år.

Næste nummer af Geoforum Perspektiv, der udkommer til sommer vil ikke have et samlet tema, men vil bl.a. indeholde artikler om registerlovgivning og landskabsanalyser. I denne forbindelse vil vi på redaktionen opfordre alle til at komme med forslag til temaer og artikler.